

POSTANOWIENIE

Dnia 13 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **J. C.**

skazanego za przestępstwo z art. 197 § 1 i 4 k.k. w zb. z art. 200 § 1 k.k. w zb. z art. 201 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 13 kwietnia 2023 r.,

wniosku skazanego

o wznowienie postępowania sądowego zakończonego

prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

z dnia 26 kwietnia 2012 r., sygn. akt II AKa 45/12,

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku

z dnia 15 lipca 2011 r., sygn. akt XIV K 115/10,

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

postanowił:

odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności.

UZASADNIENIE

W dniu 1 grudnia 2022 r. do Sądu Najwyższego za pośrednictwem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku wpłynęło pismo skazanego J. C. zawierające wniosek o wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego Gdańsku z dnia 26 kwietnia 2012 r., sygn. akt II AKa 45/12, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 15 lipca 2011 r., sygn. akt XIV K 115/10. Argumentacja przedmiotowego wniosku opiera się na

wadliwej, według wnioskodawcy, procedurze uchwalenia Kodeksu karnego oraz Kodeksu postępowania karnego, tj. przez Sejm drugiej zamiast trzeciej kadencji i w trybie niezgodnym z Konstytucją RP z 1997 r., co spowodowało prowadzenie postępowania karnego i wydanie wyroku w jego sprawie przez niewłaściwy Sąd. J.C. wniósł o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, skierowanie pytania prawnego do Trybunału Konstytucyjnego, zawieszenie postępowania wykonawczego do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy i jego zwolnienie z jednostki penitencjarnej, a następnie umorzenie postępowania w sprawie wobec jego nielegalnego wszczęcia i prowadzenia.

Na wniosek skazanego ustanowiono mu obrońcę z urzędu w celu rozważenia złożenia wniosku, o jakim mowa w art. 29 § 6 ustawy o Sądzie Najwyższym. Wyznaczony obrońca w dniu 13 lutego 2023 r. złożył opinię o braku podstaw do złożenia wniosku w tym trybie w odniesieniu do SSN Pawła Wilińskiego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek skazanego J. C. jest oczywiście bezzasadny, co skutkuje rozstrzygnięciem o odmowie jego przyjęcia bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, w trybie art. 545 § 3 k.p.k.

Na wstępie wspomnieć należy, że instytucja wznowienia postępowania jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, który daje podstawy do wzruszenia prawomocnego orzeczenia wyłącznie na podstawie przesłanek ściśle określonych w ustawie. Katalog okoliczności otwierających drogę do wystąpienia z inicjatywą wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia zawierają przepisy art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k., art. 542 § 3 k.p.k. (zob. postanowienie SN z dnia 12 kwietnia 2018 r., III KO 25/18).

Przepis art. 545 § 3 k.p.k. przewiduje możliwość odmowy przyjęcia wniosku niepochodzącego od osoby wymienionej w art. 545 § 2 k.p.k. (adwokata, radcy prawnego, radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej) bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność. Oczywista bezzasadność wniosku nie ogranicza się przy tym wyłącznie do tych wypadków, w których we wniosku o wznowienie podniesione zostały okoliczności będące już

wcześniej przedmiotem rozpoznawania w postępowaniu o wznowienie postępowania. Użycie w treści art. 545 § 3 k.p.k. zwrotu "w szczególności" nie pozostawia wątpliwości, że jest to wskazanie przykładowe. Uznanie wniosku o wznowienie za oczywiście bezzasadny będzie miało więc miejsce również w sytuacjach, gdy w sposób oczywisty, rzucający się w oczy, wniosek ten oparty zostanie na innych podstawach niż te, które określone zostały w przepisach rozdziału 56 k.p.k. karnego lub też żadna ze wskazanych we wniosku okoliczności nie będzie się mieściła w katalogu przesłanek zawartych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. lub art. 540b k.p.k. oraz gdy nie będzie wchodzić w grę działanie sądu z urzędu - art. 542 § 3 k.p.k. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2017 r., sygn. akt III KO 45/17, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2018 r., III KO 8/18, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018 r., III KO 25/18).

W pierwszej kolejności podkreślić należy, że zapadły w postępowaniu objętym wnioskiem wyrok skazujący J. C. w przedmiotowej sprawie uprawomocnił się w 2012 r. i od tego czasu w Sądzie Najwyższym rozpoznano szereg wniosków skazanego o wznowienie tego postępowania: postanowieniem z dnia 16 lipca 2013 r. sygn. akt III KO 14/13 utrzymano w mocy zarządzenie o uznaniu wniosku o wznowienie postępowania za bezskuteczny; postanowieniem z dnia 8 sierpnia 2013 r. sygn. akt III KO 53/13 stwierdzono brak podstaw do wznowienia postępowania z urzędu; postanowieniem z dnia 26 lutego 2014 r. sygn. akt III KO 2/14 odstąpiono od zbadania z urzędu podstaw do wznowienia postępowania; postanowieniem z dnia 13 listopada 2015 r. sygn. akt III KO 66/15 stwierdzono brak podstaw do wznowienia postępowania z urzędu; postanowieniem z dnia 8 grudnia 2015 r. sygn. akt III KO 120/15 odmówiono przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności; postanowieniem z dnia 12 lutego 2016 r. sygn. akt III KO 5/16 stwierdzono brak podstaw do wznowienia postępowania z urzędu; postanowieniem z dnia 25 października 2016 r. sygn. akt III KO 43/16 utrzymano w mocy postanowienie o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania; postanowieniem z dnia 12 października 2018 r. sygn. akt III KO 113/18 odmówiono przyjęcia wniosku wobec oczywistej bezzasadności. Ponadto, w postępowaniu objętym wnioskiem Sąd Najwyższy rozpoznał również kasację obrońcy skazanego,

którą postanowieniem z dnia 9 stycznia 2013 r., sygn. akt III KK 33/12, oddalono jako oczywiście bezzasadną.

Wprawdzie w aktualnym wniosku J. C. nie odwołuje się do okoliczności, które były już przedmiotem rozpoznania w toku poprzednich postępowań wznowieniowych i kasacyjnym, bezspornym jest jednak to, że sygnalizowana okoliczność błędnej – jego zdaniem – procedury uchwalenia ustaw stanowiących podstawę prawną wydanego wyroku skazującego (Kodeksu karnego i Kodeksu postępowania karnego), tj. przez Sejm drugiej zamiast trzeciej kadencji i w trybie niezgodnym z Konstytucją RP, a w konsekwencji prowadzenie postępowania karnego i wydanie wyroku w jego sprawie przez niewłaściwy Sąd, nie wyczerpuje treści żadnej z przesłanek do wznowienia postępowania karnego. Jednocześnie Sąd Najwyższy, podobnie jak wcześniejsze składy orzekające, nie dostrzegł żadnej innej podstawy obligującej Sąd Najwyższy do rozważenia możliwości wznowienia postępowania z urzędu w oparciu o przepis art. 542 § 3 k.p.k. Brakiem konsekwencji skazanego jest składanie wniosku o wznowienie postępowania karnego, który może być rozpoznany jedynie na podstawie Kodeksu postępowania karnego, mimo kwestionowania legalności tej ustawy w całości. Niewątpliwie wniosek ten nie zawiera również argumentacji, która mogłaby dać asumpt do zainicjowania przez sąd postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym.

Jeżeli okoliczności podane we wniosku nie mogą spowodować podjęcia czynności wznowieniowych, co prowadzi do obowiązku odmowy przyjęcia wniosku w trybie art. 545 § 3 k.p.k. bez wzywania do uzupełnienia braków formalnych, to za bezprzedmiotowy uznać należało wniosek o wyznaczenie skazanemu obrońcy z urzędu, tak jak i pozostałe jego żądania.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[SOP]

[ał]

